

GEMEENTE NOARDEAST-FRYSLÂN

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

// BREDE WELVAART IN BEELD: HOE STAAT NOARDEAST-FRYSLÂN ERVOOR?

Hoe gaat het écht met Noardeast-Fryslân? Hoe staat de gemeente ervoor op het gebied van gezondheid, welzijn, werk, wonen en leefomgeving? En hoe ontwikkelen deze aspecten zich door de tijd heen?

Deze publicatie brengt in kaart hoe het staat met de brede welvaart in Noardeast-Fryslân – nu én richting 2040. Het rapport laat zien waar het goed gaat, waar zorgen ontstaan en op welke punten de gemeente en haar inwoners voor grote keuzes staan. Want hoewel inwoners hun leven gemiddeld als positief ervaren, wijzen de onderliggende cijfers op een aantal hardnekkige trends: een snel ouder wordende bevolking, druk op het zorgsysteem en verenigingsleven, een kwetsbare arbeidsmarkt, groeiende mentale belasting en zorgen over leefbaarheid en klimaat.

Deze ontwikkelingen raken niet iedereen in gelijke mate. Met name inwoners met een lagere sociaaleconomische positie blijken op meerdere terreinen minder weerbaar (Planbureau Fryslân, 2024c). Dat maakt het belangrijk om nú het gesprek te voeren over de toekomst: hoe zorgen we ervoor dat Noardeast-Fryslân ook in 2040 een plek is waar mensen gezond, verbonden en met perspectief kunnen leven?

Deze vierjaarlijkse publicatie – gekoppeld aan de gemeenteraadsverkiezingen – biedt bestuurders, beleidsmakers en inwoners handvatten voor onderbouwde keuzes. De meeste cijfers zijn terug te vinden in een [online dashboard](#), dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

// WELKE ROL SPELEN VERGRIJZING EN ONTGROENING IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Toename 65-plussers in Noardeast-Fryslân

Noardeast-Fryslân heeft net als de rest van Fryslân steeds meer te maken met vergrijzing. Zo is de verwachting dat er in 2040 ruim 3850 meer 65-plussers zijn dan in 2020. Dat is een toename van 40 procent. Op dit moment is 23 procent van de inwoners van Noardeast-Fryslân 65 jaar of ouder. De verwachting is dat dit aandeel in 2040 is gestegen naar 29 procent van de bevolking (Provincie Fryslân, 2024). Daarmee is de vergrijzing vergelijkbaar met Fryslân, maar hoger dan gemiddeld in Nederland. Verder neemt de levensverwachting toe, waardoor het aantal mensen boven de 75 jaar toeneemt. Dit wordt ook wel dubbele vergrijzing genoemd (CBS, 2025a).

Minder mantelzorgers beschikbaar

Het overheidsbeleid is er al jaren op gericht om mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen. Dit vraagt om meer ondersteuning van het sociale netwerk, maar met de huidige demografische veranderingen wordt dit steeds lastiger. Mantelzorg wordt namelijk het meest verleend door 50- tot 75-jarigen. Mensen boven de 85 hebben dit over het algemeen het meeste nodig. In de komende 25 jaar zal het aantal 85-plussers toenemen, terwijl het aantal 65- tot 75-jarigen zal afnemen.

Daardoor zullen er veel minder potentiële mantelzorgers zijn per 85-plusser. Op dit moment zijn er 13 potentiële mantelzorgers beschikbaar per 85-plusser. De verwachting is dat dit er in 2040 nog zeven zijn (Provincie Fryslân, 2024).

Zorgstelsel onder druk

Het aantal (oude) ouderen in Noardeast-Fryslân stijgt. Over het algemeen geldt dat hoe ouder mensen worden, hoe meer zorg ze nodig hebben. Ook is de verwachting dat het aantal inwoners in Nederland met welvaartsziektes, zoals overgewicht en chronische aandoeningen, toeneemt in de komende jaren (RIVM, 2024).

Samen zorgt dit voor een hogere zorgvraag. In combinatie met de afname van het aantal potentiële mantelzorgers en een dalende beroepsbevolking leidt dit tot een toenemende druk op het zorgstelsel en stijgende kosten van de zorg.

Minder kinderen geboren in Noardeast-Fryslân

Noardeast-Fryslân heeft een lange tijd te maken gehad met ontgroening. Zo zijn er in 2025 570 (-7%) minder kinderen (0-14 jaar) dan in 2019. Deze ontgroening speelde al langer, maar omdat de gemeente sinds 2019 bestaat, zijn er geen eerdere cijfers. De verwachting is dat het aantal kinderen tot 2040 blijft krimpen, terwijl er in Fryslân een stabilisatie wordt verwacht. Deze krimp van de afgelopen jaren heeft invloed op de toekomst. De kinderen die de afgelopen tien jaar niet geboren zijn, gaan ook niet naar school. Mede hierdoor zijn er de afgelopen jaren een aantal basisscholen gesloten in Noardeast-Fryslân. Dat is nu merkbaar in het voortgezet onderwijs en straks op het mbo en hoger onderwijs. Komende jaren zal de instroom op de arbeidsmarkt hierdoor ook geringer zijn.

// HOE GAAT HET MET DE MIENSKIP IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Veel gevraagd van de mienskip

Noardeast-Fryslân heeft van oudsher veel gemeenschapszin. Inwoners doen vaker vrijwilligerswerk dan gemiddeld in Nederland. Ook is het vertrouwen in elkaar groot en wordt er samengewerkt in verschillende verbanden, zoals het organiseren van dorps-en wijkfeesten, het opzetten van energiecoöperaties en het reilen en zeilen van het verenigingsleven.

Maar de samenleving verandert. De invloed van traditionele instituties, zoals het huwelijk en de kerk, neemt af (CBS, 2017a). Het aantal eenpersoonshuishoudens en eenoudergezinnen neemt toe. Het aantal ouderen neemt toe en het aantal werkenden neemt af. Tegelijkertijd trekt de landelijke overheid zich terug en wordt er van inwoners verwacht dat zij steeds meer zelf doen. Dat roept de vraag op: hoeveel kan de mienskip aan?

Zorgen over toekomst verenigingen

Achttien procent van de inwoners van regio Noordoost Fryslân maakt zich zorgen over de toekomst van hun vereniging. Dit komt onder andere doordat het steeds lastiger is om vrijwilligers te vinden voor structurele werkzaamheden, zoals bestuurstaken. De meeste inwoners willen graag dat verenigingen blijven bestaan. Slechts zeven procent vindt het niet erg als er verenigingen verdwijnen (Planbureau Fryslân, 2025).

Minder vertrouwen in instituties

Het vertrouwen in instituties in Noardeast-Fryslân is lager dan gemiddeld in Fryslân en Nederland (CBS, 2023a). Hoe verder weg de overheid, hoe minder vertrouwen er is over het algemeen. Bijna driekwart van de inwoners van regio Noordoost Fryslân heeft vertrouwen in de gemeente, terwijl 41 procent vertrouwen heeft in de Tweede Kamer (Planbureau Fryslân, 2025).

// HOE GAAT HET MET HET WELZIEN IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Hoge tevredenheid met het leven

Inwoners van Noardeast-Fryslân zijn over het algemeen tevredener met het leven dan gemiddeld in Fryslân en Nederland. Ten opzichte van Nederland ervaren inwoners minder stress en lopen ze minder risico op angst en depressie (GGD Fryslân, 2024). Tegelijkertijd voelt 45 procent van de inwoners van Noardeast-Fryslân zich matig tot ernstig eenzaam, wat vergelijkbaar is met het Friese en Nederlandse gemiddelde. In 2012 was dat aandeel nog 35 procent (GGD Fryslân, 2024).

Meer langdurige aandoeningen en minder beweging in Noardeast-Fryslân

In Noardeast-Fryslân heeft 36 procent van de inwoners één of meer langdurige aandoeningen. Dat aandeel is twee procent hoger dan gemiddeld in Fryslân en Nederland. Ook wordt er minder bewogen dan gemiddeld (GGD Fryslân, 2024). Door de toenemende vergrijzing is de verwachting dat het aantal gezondheidsproblemen toe gaat nemen de komende jaren.

Mentale druk op beroepsbevolking neemt toe

De komende jaren zal de druk op de beroepsbevolking toenemen als gevolg van vergrijzing en ontgroening. Steeds vaker zullen werkenden mantelzorg moeten verlenen aan hun ouders, vanwege de toenemende zorgdruk. Tegelijkertijd zijn er minder leerkrachten beschikbaar, wat leidt tot meer uitval van lessen of zelfs hele lesdagen. Ouders zullen hierdoor vaker zelf voor hun kinderen moeten zorgen. Daarnaast neemt ook de werkdruk toe: er moet meer werk worden verzet met minder mensen. Deze combinatie van factoren zorgt voor een stijgende mentale belasting (GGD Fryslân, 2024).

Hoge veiligheid in Noardeast-Fryslân

Fryslân behoort al jaren tot de veiligste provincies van Nederland. Gemeente Noardeast-Fryslân is hier in geen uitzondering. Er zijn minder geregistreerde misdrijven dan gemiddeld in Fryslân en Nederland (CBS, 2025b). Ook zijn inwoners van regio Noordoost Fryslân minder vaak slachtoffer van traditionele en online criminaliteit dan gemiddeld in Nederland.

// HOE GAAT HET MET DE BESTAANSZEKERHEID IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Lager inkomen dan gemiddeld in Nederland

Het gemiddelde besteedbaar inkomen per huishouden in Noardeast-Fryslân ligt in 2023 op 34.100 euro. Dat is vergelijkbaar met andere gemeenten met een soortgelijk profiel, maar wel lager dan het Friese (€35.500) en landelijke gemiddelde (€39.000) (CBS, 2023b).

Aandeel inwoners dat moeite heeft met rondkomen is gedaald

In Noardeast-Fryslân heeft 11 procent van de inwoners in 2024 moeite met rondkomen. In 2022 was dat aandeel nog 17 procent (GGD Fryslân, 2024). Het aandeel inwoners dat moeite heeft met rondkomen iets lager dan gemiddeld in Nederland (13%) en Fryslân (12%).

Minder schulden, evenveel armoede

In Noardeast-Fryslân is het aandeel inwoners met geregistreerde problematische schulden lager dan gemiddeld in Fryslân en Nederland. Er wonen evenveel mensen als in Fryslân die langdurig – ten minste een jaar – moeten rondkomen van een inkomen tot aan de lage inkomensgrens (CBS, 2024a).

// HOE GAAT HET MET DE ECONOMIE IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Krappe arbeidsmarkt in Noardeast-Fryslân

Er is op dit moment al sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Dit komt deels doordat de potentiële beroepsbevolking is gekrompen de afgelopen jaren, terwijl het aantal banen steeg (Provincie Fryslân, 2023). Het aantal potentiële werknemers zal de komende jaren flink blijven afnemen. Naar verwachting zijn er in Noardeast-Fryslân ongeveer 1600 minder mensen beschikbaar voor de arbeidsmarkt (15-75 jaar) in 2040 ten opzichte van 2025 (Provincie Fryslân, 2024). Dit zal voor toenemende krapte zorgen op de arbeidsmarkt in Fryslân, die met name voelbaar zal zijn binnen de sectoren techniek, bouw & procesindustrie en gezondheidszorg & welzijn (ROA, 2024).

Snelle ontwikkelingen in duurzaamheid en technologie

Op dit moment verandert er veel op economisch gebied. De economische actieagenda's van overheden richten zich niet alleen op het verdienen van geld, maar de nadruk wordt sterker gelegd op de bredere maatschappelijke waarde van bedrijven (Provincie Fryslân, n.d.). Duurzaamheid speelt hierin een groeiende rol. Er worden stappen gezet richting een circulaire economie, waarin afval wordt geminimaliseerd en grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. Door als regio te specialiseren in water technologie, circulaire materialen en bodemverbetering kunnen bedrijvencusters in samenwerking met onderwijsinstellingen werken aan innovatieve oplossingen voor globale uitdagingen met betrekking tot duurzaamheid. Fryslân is als regio wereldwijd koploper op het gebied van circulaire economie. De provincie scoort goed op het re-integreren van secundaire materialen in de economie (Circle Economy, 2025).

Daarnaast gaan digitale en technologische ontwikkelingen razendsnel. Dit zorgt ervoor dat banen veranderen of zelfs verdwijnen. Ontwikkelingen op het gebied van automatisering en digitalisering zorgen voor een inhoudelijke veranderende vraag naar arbeid. Steeds meer werkzaamheden zullen goedkoper uitgevoerd kunnen worden door computers en machines. Met het oog op de snelle ontwikkelingen op het gebied van digitalisering binnen de bedrijfsprocessen, is het van groot belang dat de Friese beroepsbevolking voldoende beschikt over digitale geletterdheid. Banen die met name zullen veranderen zijn banen met veel routinematige taken.

Industrie en delfstoffenwinning grootste sector

De meeste banen in Noardeast-Fryslân zijn te vinden in de sector industrie en delfstoffenwinning (19%). Vooral in Dokkum, Kollum en Hallum hebben bedrijven zich gevestigd op bedrijventerreinen. De tweede grootste sector is handel en reparatie (16%), en is ongeveer even groot als gemiddeld in Fryslân. De sectoren landbouw en visserij, en bouwnijverheid zijn groter dan elders in Fryslân, maar vormen allebei nog geen 10 procent van de werkgelegenheid. 15 procent van de inwoners werkt in de gezondheids- en welzijnzorg. Dat aandeel is lager dan gemiddeld in Fryslân, waar het met 19 procent de grootste sector is (Provincie Fryslân, 2023).

Minder hoogopgeleiden in Noardeast-Fryslân

Het aandeel inwoners met een hbo- of wo opleiding in Noardeast-Fryslân is met 27 procent lager dan gemiddeld in Nederland (37%) (CBS, 2025c). De overheid stimuleert mensen om te blijven leren, ook als ze al een baan hebben, maar niet iedereen doet dit evenveel. Inwoners met een mbo, hbo- of wo opleiding doen vaker een opleiding of cursus tijdens hun carrière dan inwoners zonder vervolgopleiding (Planbureau Fryslân, 2023a).

// HOE KAN DE RUIMTE IN NOARDEAST-FRYSLÂN OPTIMAAL WORDEN BENUT?

Grote opgaven in een beperkte ruimte

De ruimte van Noardeast-Fryslân is een schaars goed. Op dit moment bestaat een groot deel van de oppervlakte van Noardeast-Fryslân uit agrarisch terrein (CBS, 2017b).

Om de leefomgeving van Noardeast-Fryslân voor toekomstige generaties leefbaar te houden nemen overheden maatregelen. Zo wordt stap voor stap overgegaan op het gebruik van duurzame energie. Ook wordt er gebiedsgericht gewerkt aan natuurherstel, waterkwaliteit en klimaat. Tegelijkertijd is er een tekort aan geschikte woningen, en is de roep om de bouw van nieuwe huizen groot.

Al deze overheidsplannen vergen ruimte. Hoe kan de ruimte in Noardeast-Fryslân optimaal worden benut?

Tekort aan (geschikte) woningen

In Noardeast-Fryslân is een tekort aan geschikte en betaalbare huizen en de verwachting is dat dit tekort gaat toenemen. De verkoopprijs van koopwoningen is gestegen en de inschrijfduur voor sociale huurwoningen is in Noardeast-Fryslân ruim twee jaar (Planbureau Fryslân, 2024d).

Meer huishoudens, maar kleiner

Het aantal huishoudens in Noardeast-Fryslân stijgt al jaren. Op dit moment zijn er ruim 20.000 huishoudens in Noardeast-Fryslân. De verwachting is dat het aantal huishoudens tot 2040 met meer dan 2000 gaat stijgen. Dat betekent dat voor deze huishoudens een geschikte woning nodig is (Provincie Fryslân, 2024).

De stijging van het aantal huishoudens komt met name doordat het gemiddeld aantal personen per huishouden daalt. Er zijn minder kinderen geboren en het aantal eenpersoonshuishoudens neemt toe, waarvan een groot deel alleenwonende ouderen.

Naast dat er meer woningen nodig zijn, is er waarschijnlijk ook behoefte aan andere soorten woningen. In Noardeast-Fryslân staan relatief veel grote en vrijstaande woningen (CBS, 2024c). Deze zijn minder geschikt voor kleinere huishoudens en voor 65-plussers. Daarnaast kan niet iedereen een vrijstaande (middel)grote woning betalen. Mogelijk sluit vraag en aanbod van de bestaande woningvoorraad van Noardeast-Fryslân dus niet goed op elkaar aan.

// HOE GAAT HET MET DE LEEFOMGEVING IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Minder zorgen over klimaatverandering

Inwoners van regio Noordoost-Fryslân maken zich minder zorgen over klimaatverandering dan gemiddeld in de provincie. Uit Panel Fryslân (2023) blijkt dat 50 procent van de inwoners zich (veel) zorgen maakt, tegenover 63 procent in Fryslân als geheel. Opvallend is dat een kwart (26%) van de inwoners aangeeft zich helemaal geen zorgen te maken, terwijl dat provinciaal 16 procent is (Planbureau Fryslân, 2023b).

De broeikasgasemissie in Noardeast-Fryslân ligt iets boven het Friese gemiddelde, maar de hoeveelheid fijnstof is juist lager (CBS, 2024b).

Gemeenten spelen een belangrijke rol in het toekomstbestendig maken van de leefomgeving. Denk aan het tegengaan van wateroverlast, droogte en hittestress. Gevolgen van klimaatverandering waar ook Noardeast-Fryslân mee te maken krijgt.

Zorgen over het landschap

Ook het landschap en de natuur roepen zorgen op. In regio Noordoost Fryslân vindt 35 procent van de inwoners dat het Friese landschap de afgelopen vijf jaar is verslechterd.

De meeste zorgen gaan over het verdwijnen van bomen, planten en dieren. Ook zijn er zorgen over de komst van invasieve soorten, zoals bijvoorbeeld de Japanse duizendknoop en de aanleg van velden met zonnepanelen. Daarnaast geeft een ruime meerderheid van de inwoners aan zich zorgen te maken over de waterkwaliteit (Planbureau Fryslân, 2024a).

Relatief veel huishoudelijk afval

In Noardeast-Fryslân wordt relatief veel huishoudelijk afval geproduceerd, namelijk 195 kilo per inwoner in 2023. Hiermee scoort de gemeente hoger dan gemiddeld in Fryslân (171 kg) en Nederland (131 kg) (CBS, 2023c).

// HOE GAAT HET MET DE BEREIKBAARHEID EN VOORZIENINGEN IN NOARDEAST-FRYSLÂN?

Grotere afstand tot basisvoorzieningen

In Noardeast-Fryslân is de gemiddelde afstand tot voorzieningen groter dan gemiddeld in Nederland. De gemeente is dunbevolkt en voorzieningen zijn hierdoor verspreid aanwezig. Zo ligt de gemiddelde afstand tot een ziekenhuis of buitenpolikliniek op bijna 25 kilometer, terwijl dit landelijk gemiddeld slechts 5 kilometer is. Ook is de afstand tot een treinstation groter dan gemiddeld in Fryslân en Nederland (CBS, 2023d). Er zijn geen treinstations in de gemeente.

Minder voorzieningen beschikbaar

Door schaalvergroting en demografische veranderingen is het voorzieningenniveau in Noardeast-Fryslân in de afgelopen jaren afgenomen. Zo zijn er basisscholen en winkels gesloten. Deze trend wordt beïnvloed door verdere vergrijzing en ontgroening: zonder ingrijpen bestaat het risico dat ook in de toekomst voorzieningen verdwijnen.

Voor veel inwoners vormt de grotere afstand tot voorzieningen geen direct probleem, mede doordat het autobezit in Noardeast-Fryslân bovengemiddeld is (CBS, 2024d). Veel inwoners zijn gewend langere afstanden te overbruggen. Toch is er een groep die kwetsbaarder is: mensen die minder mobiel zijn, bijvoorbeeld door leeftijd, gezondheid of het ontbreken van vervoer, kunnen wel degelijk hinder ondervinden van het beperkte aanbod en de grotere afstanden.

Uit onderzoek blijkt dat inwoners van de regio Noordoost Fryslân de basisschool, supermarkt, huisarts en openbaar vervoer als de belangrijkste voorzieningen beschouwen. Deze basisvoorzieningen spelen een cruciale rol in het dagelijks leven en de leefbaarheid van dorpen en wijken (Planbureau Fryslân, 2024b).

// NU KEUZES MAKEN VOOR TOEKOMSTIG GELUK

De brede welvaart in Noardeast-Fryslân staat er op dit moment nog relatief goed voor. Inwoners geven hun leven gemiddeld een hoog cijfer en behoren tot de meest tevreden inwoners van Nederland.

Toch laat deze publicatie zien dat er ontwikkelingen zijn die de brede welvaart op termijn onder druk kunnen zetten. Denk aan de toenemende druk op de zorg, aan werkstress of de achteruitgang van het landschap. Het zijn vragen die steeds meer inwoners herkennen: Hoe zorg ik goed voor mijn ouders? Hoe houd ik balans in mijn werk en leven? Hoe ziet de toekomst eruit voor de volgende generatie in Noardeast-Fryslân?

De trends in deze monitor wijzen op veranderingen die geleidelijk, maar onmiskenbaar doorwerken in het dagelijks leven. Niet iedereen merkt die gevolgen in dezelfde mate. Hoewel deze rapportage gemiddelde cijfers laat zien, geldt dat sommige groepen – met name inwoners met een lagere sociaal-economische positie – op meerdere fronten minder weerbaar zijn. Zij leven minder lang in goede gezondheid, hebben vaker financiële zorgen, en kunnen minder terugvallen op een netwerk of buffer (Planbureau Fryslân, 2024c).

Dat maakt het belangrijk om nú na te denken over de toekomst. Welke richting willen we op met Noardeast-Fryslân? Welke keuzes zijn nodig om de brede welvaart ook op de langere termijn te behouden – voor iedereen? Niet alles ligt binnen de invloedssfeer van de gemeente en haar burgers, maar op sommige thema's valt wel gericht bij te sturen.

Noardeast-Fryslân in 2040 zal er anders uitzien dan vandaag. De vraag is: neemt de gemeenschap de regie over veranderingen, of laat het die veranderingen over zich heen komen? Deze monitor biedt inzichten die kunnen helpen om onderbouwde keuzes te maken – vandaag, voor het geluk van morgen.

// BRONNEN

CBS. (2017a). *Worden we individualistischer?*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/52/worden-we-individualistischer->

CBS. (2017b). *Bestand bodemgebruik (BBG).*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/nederland-regionaal/geografische-data/bestand-bodemgebruik>

CBS. (2023a). *Regionale Monitor Brede Welvaart 2023.*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/indicator>

CBS. (2023b). *Inkomen van huishoudens.*

<https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/dataset/86004NED/table>

CBS. (2023c). *Huishoudelijk afval per gemeente per inwoner.*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/83452NED>

CBS. (2023d). *Nabijheid voorzieningen.*

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/80305ned/table?fromstatweb>

CBS. (2024a). *Laag en langdurig laag inkomen van huishoudens; huishoudenskenmerken.*

<https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/dataset/83841NED/table?dl=B00FA>

CBS. (2024b). *Regionale Monitor Brede Welvaart 2024.*

<https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart#:~:text=In%20de%20regionale%20Monitor%20Brede,ontwikkeling%20van%20de%20regionale%20samenleving.>

CBS. (2024c). *Voorraad woningen.*

<https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/dataset/82550NED/table>

CBS. (2024d). *Regionale kerncijfers Nederland.*

<https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/dataset/70072ned/table>

CBS. (2025a). *Statline: Bevolking op 1 januari en gemiddeld; geslacht, leeftijd en regio.*

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/03759ned/table?ts=1714116298955>

CBS. (2025b). *Geregistreerde criminaliteit; soort misdrijf, regio.*

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83648NED/table>

CBS. (2025c). *Bevolking; hoogstbehaald onderwijsniveau en regio.*

<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85525NED/table?dl=B6A46>

Circle Economy. (2025). *The Circularity Gap Report Friesland.*

<https://friesland.circularity-gap.world/>

GGD Fryslân. (2024). *Gezondheidsmonitor 19+.*

Planbureau Fryslân. (2023a). *Monitor Werk*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/werk/>

Planbureau Fryslân. (2023b). *Monitor Klimaat en milieu*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/klimaat-en-milieu/>

Planbureau Fryslân. (2024a). *Monitor Natuur & Landschap*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/natuur-en-landschap/>

Planbureau Fryslân. (2024b). *Monitor Bereikbaarheid*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bereikbaarheid/>

Planbureau Fryslân. (2024c). *Verschil in Fryslân: de samenleving in zes klassen*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/publicaties/verschil-in-fryslan-de-samenleving-in-zes-klassen/>

Planbureau Fryslân. (2024d). *Vraagdruk woningbouwcorporaties Fryslân*.

<https://www.planbureau Fryslan.nl/nieuws/woningcorporaties-kunnen-minder-mensen-aan-sociale-huurwoning-helpen/>

Planbureau Fryslân. (2025). *Monitor Sociale samenhang*

<https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/meedoen-en-vertrouwen-van-de-inwoners-van-fryslan/>

Provincie Fryslân. (2023). *LISA werkgelegenheidsregister*.

Provincie Fryslân. (2024). *Dashboard Prognose Bevolking en Huishoudens: Uitkomsten trendraming*

2024-2050. <https://staat-van-fryslan.hub.arcgis.com/pages/59f289c168b4409dba24044d868095eb>

Provincie Fryslân. (n.d.). *Circulaire Economie*. <https://www.fryslan.frl/circulaire-economie>

Rabobank. (2024). *Kleinere bedrijven op grotere achterstand in transitie naar nieuwe economie*.

<https://www.rabobank.nl/kennis/d011411922-kleinere-bedrijven-op-grotere-achterstand-in-transitie-naar-nieuwe-economie>

RIVM. (2024). *Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024*. [Home | Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2024](#)

ROA. (2024). *Project Onderwijs-Arbeidsmarkt (POA)*. <https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028/>

Planbureau Fryslân
Prins Hendrikstraat 8
8911 BK Leeuwarden
(058) 234 85 00
info@planbureau Fryslân.nl
www.planbureau Fryslân.nl

COLOFON

‘Gemeente Noardeast-Fryslân: trends en ontwikkelingen’ is een uitgave van Planbureau Fryslân, juli 2025.

Auteurs

Sibilla Hoekstra, Gerian Kuiper

Met medewerking van

Arlette Bickel, Bernard Boorsma, Siebren Kooistra, Chaïm la Roi

Eindredactie

Mandy Bosma

Planbureau Fryslân wordt gesubsidieerd door de provincie Fryslân.

© Planbureau Fryslân, 2025. Verveelvoudigen is toegestaan, mits Planbureau Fryslân als bron wordt vermeld.